

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése file küldendők az előfizetési díjak nyíltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Égész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadhatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukes M., Oppelik A., Altalanos Tudósító» hirdetési osztálya Budapest.

Nyílttér petítésora 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

„Élni — nem élni!?!...“

Szivettépő, lelket megrázó jajdulás hangzik végig az országon, mint fájdalmas igriczének, melynek mélabus, bánatos accordjai kirezditik az érzékeny szívek hurjait . . . . »Lenni — nem lenni!«

A Hamlet-probléma szomorú megvalósulása! . . . Ez a kor nem meddő.

Méhében hordja a fertőző realizmus csiráját.

Fájdalmas vajudás után szomorú, cse-nevésztorzsülött.

Csupa versengés, merő reklám, propagálás, mind, mind — érdekből.

Elérkezett az ádáz, heves küzdelem korszaka, a midőn elementáris erővel tör utat magának az — érdek.

Vehemens tusa, hatalmas mérkőzés az élet harcmezéjén.

Támad az erős és rohan folyvást, megszakítás nélkül, rendületlenül előre.

Megingat minden mozgatható objektumot. Hatalmas, dörgedelmes fergeteget torlaszt és küzd, viv.

S a titáni viaskodásban ugyan ki a győzelmes?

— Az erős.

Tekintsünk szét a világ nyüzsgő, zsi-bongó vásárjában, a hol a kufárkodó lélek mindent kockára tesz; pillantsunk szét a társadalom különböző rétegeiben, minő gyászosan szomorú kép tárul elénk mindenünnen.

A ki bírja, marja. Az erős kezdi, az

erős végezi. Az támad, az győz. És ha védő-álláspontot foglal el: akkor — szintén övé a diadal.

Koncz, czopf, hir után kapkod ész nélkül a »fine de siecle« embere.

A modern eszmék inficiáló spóráival van telve a levegő.

Fulasztó, fojtó a nyomás, a szellő, mit a korszellem fuvallata áraszt.

És mi nem desinfiáljuk a léget.

Beszívjuk a mérges lehelletet: köhögünk, göthösködünk, synlödünk és — pusztulunk, de orvosságot, ellenszert nem veszünk be.

Es míg »hullatja levelet az idő vén fája«, mi vesztegelünk, stagnálunk; a törzs korhad, a levelek elsárgulva lepotyognak, a gyökér elrothad, a fa meghal.

. . . »Lenni — nem lenni!?!« . . .

A rétek őszi ápolása.

Egy-két rövid hónap s a gazda tevékenységének színtere ismét megváltozik. Ott hol nemrég még a legnagyobb vígság honolt az aratók és kaszások nyüzsgő csoportjában, újból a természet csendes magánya ad jóleső pihenést a nehéz munkában el-lankadtaknak. Igyekszik mindenki megtenni még ama intézkedéseket, melyekkel jövő évi termése sikerét biztosíthatja, s ezzel a szorosabb értelemben vett mezei munkák véget érnek.

Ha egy pillantást vetünk ezen intézkedésekre, azonnal szemünkbe fog ötleni az a valóban viszás állapot, mely a rétek elhanyagolását jellemzi. Vajjon törődik-e a gazdaközönség nagy része a rétek ápolásával? Sajnos, a válasz tagadó.

Az utolsó sarjtermés behordása után magára marad az az istenadta föld, sőt mi több, nem bolygatják azt tavasszal sem, hanem ismét csak a természet gondozó kezére bízzák. Hogy mi az eredménye az ilyen nembánomságnak, azt csak az tudja megítélni, a ki réjtét nem tekinti mostohagyereknek, hanem ép oly édesnek, mint azt a földet, mely kenyerét szolgáltatja.

Arra a kérdésre már most, hogy miben álljon a rétek őszi ápolása? rövid válaszunk az, hogy adjuk vissza a réti földnek ama tápanyagokat, melyeket az egész évi terméssel belőle kivontunk. E visszapótlás kissé melyebben eszközölhető ugyan, mint a szántóföldeken, de eszközölni feltétlenül kell, mert az a rét, mely semmiféle trágyát nem kap, még a legkedvezőbb viszonyok között is hanyatlak termőképességében.

A visszapótlás legolcsóbb módja minden-esetre a jó komposzt kiszórása volna, miután azonban ilyen anyagot csak kevés gazdaság produkál, de meg ha produkál is, sokkal csekélyebb mennyiségben, semhogy elegendő volna az nagyobb kiterjedésű rétek termőerejének feltartására, nem marad egyéb hátra, mint vásárolni műtrágyát és elszórni azt őszzel, hogy annak kellő aláboronálása

TÁRCZA.

VONATON.

Irtá: Haller Jenő.

Az aláereszkedő alkony kezdte már szétterjesztgetni hatalmas fekete lebernyegét. Félhomályosság borongott a természetben, a kupéban.

A lámpák még nem gyultak ki, a midőn harsányan hangzott odakünn: »Láposd! egy perc.«

Közönyösen, unalmasan heverésztem a II. osztályú kocsii kanapéján. Hirtelen selyemruha suhogása zavarta meg az egyhangúságot.

Mint gumilapta szöktem fel helyemről, hogy az új vendégnek kényelmes helyet biztosítsak.

Először egy hatalmas, terjedelmes koffer bujt be az ajtón, ezt valamivel kisebb dimenziójú skatulya, mindkettőt pediglen 2. papírburkolatba tett kalapszörnyeteg követte, melyekről a félhomályban hamarjában nem tudtam kisütni, vajjon egy botanikus gyűjtése-e, vagy egy sivatag vidék, egy kisebb kaliberű Szahara oázisa-e?

Miután az importált tárgyak, a saját kényelmetességem rovására biztonságban voltak a cse-léd, a ki hozta, eltávozott.

Nyomban ennek eltávozása után, szokatlan szuszogás törte meg a meglehetősen síri, bárriedeg csendességét.

A homály fátyola nem engedte, hogy lát-hassam is azt a jótüdejű alakot, a ki szörnyű szuszogásával és könyörületlenségre indító hápo-

gástól kísért nehéz lélekzetvívésével oly nagy pánikot idézett elő bennem, hogy már-már verejték gyöngyözőtt arcomon és homlokomon.

Csak mikor kívülről felhangzott az élesen kiejtett: »mehet!« és ezzel egyidejűleg a lámpa kigyúlt, lépett be a jó tüdő érdemes tulajdonos-néja, hogy az ülésen elhelyezkedjék.

Épp mikor az a félelmetes gondolatom támadt, hogy milyen rettegett anyós lenne ő nagyságából, (tisztelet, becület! de csakugyan nagysága volt), ha a különben mostoha sors lányával ajándékozna meg: akkor lépett be bájos vére, lánya, kinél szebbet, kívánatosabbat, kecsesebbet még sohsem láttam.

Hogy lánya volt, meggyőződtem részint beszédjükből, részint pedig abból a hasonlatosságból, a mely oly csodás volt közöttük.

Tiszteletreméltó szeszélyessége a Véletlennek (miért ne írnam nagy betűvel?), hogy a felhal-mozott, ugyszólván barrikádát alkotó csomagtömeg belső — tehát felém fordított oldalán — a gra-ciózus lányka ült, a belső, vagyis az ellenkező oldalon kedves mamája.

Jóllehet az aranyos baba, (mert igazán baba-arczu volt) első pillanattól fogva lebilincselte figyelmemet és — szívetem is, már csak feltűnőség kerülése kedvéért sem akartam ezt a nem épen mellékes körülményt tudomásukra hozni.

Ádтам a szendét. Játszottam a közönyöst, a fásultat.

A vonat egyformán zakatolt, kattogott a se-tétségben, s a vendégek is következetesen — hal-gattak.

A konduktor bejött. Megnézte a jegyeket, átlukasztotta s a mig sóvárgó pillantást vetett az adoniszi teremtésre és irigy szemmel mért végig engem: halkán mormogta a fogai között: »B—n átszállni.«

Most már azt is tudtam, hogy fürdőre utaz-nak s utjuk jó hosszú.

Azzal az ajtó nyikorgott, becsapódott s ő elment.

Ismét néma lett minden.

Én csak gubbasztottam a helyemen és csak elvtéve tekintettem hol a mamára, hol meg el-ragadó szépségű lányára.

A mamára természetesen csupán azért, hogy megvigyázzam, mikor bólint egyet-egyet a fejével, a mi tulságosan elhízott felső teste miatt me-glehetősen nehezére esett neki.

Lánya, aki mélységes tekintetű, villogó sze-meivel néha fel-felkerestett, nem látszott álmosnak. Hogy hasonlattal éljek olyan volt ő, mint a védő-arkangyal, a ki az alvó álmait őrzi, nehogy meg-bolygassák.

Ajkunk szót nem ejtett, zsi-bbasztó némaság szakadt rá, ám de a szívek beszéltek.

Elmerengtem magamban: Uristen! micsoda gondolatok cikáznak át agyán ennek a szende, gyönyörűségese leánynak?

Olyan ártatlannak látszik, mint egy madonna. S a mel'tett olyan formás, olyan kívánatos, hogy az ember ereiben felforrálja a vért, ha szemének egy sugara rá-rá tévedez.

Ugy éreztem, hogy érzékiségem démona csa-

után már kora tavasszal megtalálja az új-
ból fejlődésnek induló növényzet tápanyag-
szükségletét.

A réten alkalmazásba jövő műtrágyák
közül különösen a káli és foszfortrágyák
bírnak jelentőséggel. Nitrogént mesterségesen
adunk felesleges, mert a réti pázsitok kö-
zött nagy mennyiségben előforduló herefélék
a levegő nitrogénjét amugy is átalakítják
organikus nitrogénné s így a pázsílfűvek
nitrogénszükségletét eléggé fedezik.

Leghelyesebb a kálitartalma kaititnak
vagy a kénsavas kálinak alkalmazása és
pedig vagy külön-külön, vagy együttesen
kainitból és kénsavas kálból 100—120 kgot
adhathuk kat. holdanként.

Több gazdaságban ez irányban végzett
kísérlet a legjobb eredményt szolgáltatta,
ugy a széna mennyiségének mint minősé-
gének javulása tekintetében.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Véglegesítés.** A vallás- és közoktatás-
ügyi miniszter ur Dekány Mihály csáktor-
nyai áll. tanítóképző-intézeti s. tanárt jelen
állásában végleg megerősítette.

— **Plébánosi kinevezés.** A vall. és köz-
oktatásügyi m. kir. miniszter ur a vallásalap
kegyurasága alatt álló dekanovecki plébániai
javadalmat Ehrenreich Nándor ottani plé-
bános helyettesnek adományozta. Ehrenreich-
nak plébánossá való kinevezetése annál is
inkább talalkozott általános helyesséssel, mert
egyeb arravalóságán kívül az új plébános
a magyar nyelvet teljesen bírja s hazafiai
érzelmeit nyíltan vallja is. Üdvözöljük az új
plébánost!

— **Helyettes aljegyzői kinevezés.** Stri-
dóra Kolbenschlag Bela csáktornyai főszlgb.
Pländer József zala-koppányi lakost, okleveles
jegyzőt helyettes jegyzőül rendelte ki.

— **Hymen.** Szlákovszky Gusztáv szelen-
cei kántortanító e hó 22-én vezette oltár-
hoz Dekánoveczen néhai Ehrenreich Nándor
vott mura-szerdahelyi kórjegyzőnek leányát
Bertha kisasszonyt. — Kohn Jakab mura-
szombati kereskedő jegyet váltott Löbenstein
Jakab csáktornyai lakos leányával Neti
kisasszonnyal.

— **Athelyezés.** Neumeister József nagy-
kanizsai vasúti főraktárnok Csáktornyára,
Steiner József csáktornyai vasúti raktárnok
Siófokra helyeztettek át.

— **Áttérés az ev. vallásról a r. katho-
likusra.** Zrinyi János csáktornyai iparos e
hó 16-án lépett át halálos ágyán a róm.
kath. egyház kebelébe. A szertartást saját
lelkész fia, Miklós segédkezelésével Varga Wolf-
gang hitoktató, sz. ferenczrendű áldozár vé-
gezte. Az áttérés után a beteg felvette a
gyónás szentségét is. Az áttérés az áttértnak
régí ohajára történt, kinek többi testvérei
már fiatalabb éveikben határozták el ma-
gukat erre a lépésre.

— **Halálozás.** Zrinyi János csáktornyai
iparos f. hó 20-án d. e. 8 óraker, életének
66-ik évében hosszas szenvedés után el-
hunyt. Temetése másnap d. u. 3 óraker a
közönség nagy részvétele mellett ment végbe.
A temetésen megjelent a tűzoltó-egyesület
diszben, melynek a megboldogult sok éven
át buzgó tagja volt. A tűzoltó-zenekar
is emelte játékvál a gyász-szertartást. A
megboldogultban Zrinyi Károly állami ké-
pezdei tanár, Zrinyi Viktor kereskedő, Zri-
nyi Miklós pakráczy káplán és Polesinszky
Emilné, szül. Zrinyi Ilona tanítónő atyjukat
gyászoják. Áldás az elhunyt emléken!

— **Méhészeti vándortanító.** Abafy Jó-
zsef a dunántúli méhészet kerület vándor-
tanítója e hó 17-én Csáktornyan az áll. ta-
nítóképző-intézetben a méhészetről előadást
tartott s az intézet méhészében gyakorlatilag
mutatta be a méhek beteleltetését.

— **A szüret** Muraköz összes hegyein
a lefolyt hét végén teljesen befejeztetett. A
must jóminőségű. Stajer borkereskedőink a
muraközi must literjét prés alól 24—28
krajczárjával veszik. A mely szőlőben sem
jég, sem lisztharmat nem volt, ott ugy mi-
nőség, mint mennyiség tekintetében kielé-
gítően fizetett.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Zala-
vármegye közigazgatási bizottsága október
havi rendes ülését 12-én tartotta meg dr.
Jankovich László gróf, főispán elnöklété alatt.
Olvastatott első sorban a közigazgatás szeptem-
ber havi állapotáról szóló alispáni jelen-
tés, mely tudomásul vétetett. — Olvastatott
a kir. tanfelügyelő jelentése, a melyben be-

jelent, hogy a zala-egerszegi áll. elemi isko-
lánál új állomás szervezettel s párhuzamos
első osztály nyitattott; meglátogatta a zala-
szent-lászlói, gyűlevézi, sényei, vindornya-
szöllői, vindornyalaki, zalaszántói, rezi,
vindornyatoki, pelőhenyei, zala-szent-iváni,
gyulakeszi, diszei r. kath. iskolákat. Meg-
tekintette a tapolczai áll. polgári fiúiskolának
a város által sok áldozatkészséggel emel-
tett épületét, s ugyan itt a városi iskolai ér-
dekltséggel a gazdasági ismétli iskola szert
vezése felől értekezett. — A pénzügyi köz-
igazgatási ágazatok állapotát illetőleg, a kir.
pénzügyigazgató jelentése szerint egyes adó-
nemek czimén szeptember hóban befolyt
254.438 frt 42 kr., 1898. év január 1-től
szeptember végéig 1.717.587 frt 32 kr., 1897.
év hasonszakaszában 1.743.728 frt 64 és fél
kr., a hátralék összesen 2.798.087 frt 09 kr.
— Ideiglenes házádomentesség engedélyez-
tetett 56 épületre.

— **Eltűnt.** Bekker Béla csáktornyai
vasúti forgalmi tiszt f. hó 6-án rövid szabad-
ságra Budapestre utazott s azóta állomására
nem tért vissza, sem pedig magáról jelet
nem adott. A nyomaveszett vasúti tisztlet
valószínűleg baleset érte. Föltalálására a
rendőri intézkedések megtéttettek.

— **A vasúti sorompó ügye.** A megyei
közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén el-
határozta, hogy feliratilag keresi meg a ke-
reskedelemügyi minisztert aziránt, hogy uta-
sítsa a déli vasút igazgatóságát, miszerint a
vonatok megérkezése után a kocsiközlekedés
szabaddá tévessék a csáktornyai vasúti álló-
más sorompójánál, mert a vonatok megér-
kezése után szokásba vett kocsitolások
miatt a közönség a vonat megérkezése után
nem mehet keresztül a pályatesten.

— **Gazdasági vándortanítások.** A föld-
művelésügyi miniszter megbízása folytán a
zalamegyei gazdasági egyesülete rendezte a
megye területén a gazdasági vándortanítások
ügyét. Videkünkön vándortanítások lesznek:
1.) Mura-Siklóson, Felső-Királyfalván, Bányá-
váron, Mura-Szerdahelyen. Vándortanító: Hru-
sóczy Elek mura-siklósi tanító. 2.) Gábor-
völgyön, I., II., III. és IV. hegyszerületen, Stri-
dón, Határörsön. Vándortanító: Danitz Sán-
dor stridói áll. isk. igazgató. 3.) Mura-Szent-
Kereszten, Völgyifalun, Petesházán, Pinczén,

tát vesztene, ha platonikus szerelmemmel kilépne
a küzdő porondra.

És valami ördögi gerjedelem ugy igazott,
ugy ingerelt!

Végre egy hatalmas szuszszánás azt jelezte,
hogy a bóbiskoló mama átlépte Morpheus birod-
alma küszöbét.

Odumból, a hol ugy megalapultam, hogy a
szörnyeteg asszony tán észre sem vett, előhúzód-
tam s igyekeztem mentül közelebb férközni az
angyali lényhez.

A neszre, melyet mozgásommal előidéztem,
felkapta göndörhaju, frou-frous fejecskéjét és rám
mereszté szemeit.

Valami halavány nünansa a bizalomnak, su-
gárgzott felém azokból a ragyogó szemekből.

Bátorságot meritettem, egy gyors mozdulat
és — ott termettem mellette.

Ha akart volna, se menekülhetett volna meg,
a barikád miatt,

Megragadtam puha, selymes kacsóit és aj-
kaimhoz szoritottam.

Azt hittem, hogy tiltakozni fog, de nem
tette. —

Valami megmagyarázhatatlan szárualtsággal
vegyes vak engedelmesség és tisztelet markolt
belém.

Ugy lenyűgözött, hogy tehetetlen voltam.

Ahítatos szívvel, szent, tiszteletet érdemlő
félelemmel néztem bele lángoló, izzó szemeibe.

Ajkairól a boldogság mézét szivhattam volna,
odaadhattam volna neki lelkem felét, életemet,
mindenemet.

És én, mint kába, csak piézny kezét szoron-
gattam, csókolgattam.

Lassan-lassan engedett az a láthatatlan, meg-
dermesztő babilonás erő. Mintha mélységes álom-
ból ocsudtam volna fel.

Átöletem karcsu, szilfid derékát és szerel-
mesen, kéjtsóvárgón meredtem rá nézésemmel
észhomlasztó szépségére.

Lázban, extázisban rebegtem: »Ki vagy te
földi istennő, ki előtt porba omlom, mint hitvány
féreg; ki egy pillantással a világ legboldogabb
emberévé, és egy szavaddal a halál martalékává
tehetsz... Oh! szőlj! te fenséges istennő, ejtsd
ki nevedet.

És ő diszkrétül mosolygott s ez a mosoly
olyan igazzóv, olyan fenségessé varázsolta át.

Alig hallhatóan suttogta: »Izabella.«

Letérdeltem eléje és megvallottam neki, hogy
szívöl szeretem, imádom. Hogy ember, földi, gyarló
ember még nőt ugy nem szeretett, mint én őt.

Csak egy, egyetlenegy szóval adja tudtomra
hogy táplál e viszontérlmeket.

Volna-e hajlandó ugy szeretni, mint én őt?
Olyan önzetlenül, olyan odaadással, forrón..

— És ekkor egy véghetetlen horkantás hal-
latszék vala, a mely a leányzóban és ifjuban nagy
ijedelmet gerjesztett vala.

Csak ép annyi időm volt, hogy visszaugor-
hassam helyemre és ismétetlen adjam az in-
differenset.

De háborgó lélekkel, sajgó szívvel ki tudja
szinlelni a közönyöset, pláne az alvót?

A mama fölélredt, első dolga is az volt,
hogy meggyőződjék róla, vajjon ott gubbasztok-e
most is, a hol előbb.

Szinte láttam, milyen megkönnyebbültnek
érezte magát, mikor látta, hogy minden rendén van.

Attól kezdve fennvirasztott mindaddig, a mig
derengeni kezdett künn s a ki ismeri azt, hogy
egy gard de dame hogy tud örködni; a ki tudja,
hogy a mithoszi Árgus éleslátása bliktri hozzá-
képest; az azt is befogja ismerni, hogy ilyenkor
meg sem lehet mukkanni.

S az idő teltelt-mullott. Háborgó érzelmeim-
mel s felzaklatott lelkinyugalommal vártam a
kedvező alkalmat — hasztalan.

Elértek B—r állomásra. Kikísérték őket egé-
szen az ajtóig s mikor elbucsnztunk, megszorította
kezemet és csak ennyit kérdezett: »Mi maga?«
Hamarjában azt sem tudtam mit szóljak. Azt
sugtam oda: »platonista.«

Sajnálkozva, szánalmasan viszonozta indisz-
krét mosoly kíséretében! »En pedig — asszony és
— realista.« Azzal leugrott fürgén a lépcsőről s
eltűnt a tömeg között.

Én meg becsaptam az ajtót s eltűnődtem,
hogy milyen nagy bolondok is azok a — »pla-
tonisták.«

Ujfaluban. Vándortanító: Fekete Géza mura-szent-keresztli áll. isk. tanító. 4.) Hodosánban, Mura-Csányban, Dekánoveczon, Kotorban, Szoboticzán, Muraviden. Vándortanító: Brauner Alajos áll. isk. igazgató. 5.) Perlakon, Dráva-Egyházon, Alsó-Domboron, Draskoveczon. Szent-Márián, M-Viden. Vándortanító: Tóth Tándor perlaki áll. isk. igazgató. 6.) Közép-Bisztriczén, Cserencsócson, Adriáncon, Bellatinczon, Lippán, Turnicsán, Gánicsán, Lipahócson, Mellinczen, Izsakócson, Vándortanító: Terenta János izsakóci tanító.

— **Uj izr. hitközség.** Az összes mura-közi izraeliták eddig tudvalevőleg a csáktornyai izr. hitközséghez tartoztak. Most az alsó-muraközök különváltak. Ugyanis az alsó vidékiek folyamodására a vallás és közoktatásügyi miniszter megengedte, hogy Perlak székhelytől új izr. hitközséget alapíthassanak. Az új hitközséghez tartoznak: a Perlakon, Alsó-Domboron, Kotorban és Perlak körüli falvakban lakó izraeliták.

— **Sárközy Sándor** városunk kitűnő zenekara minden kedden és szombaton a »Központi kávéházban«, csütörtökön a »Szei-verth« vendéglőben, hétfőn, szerdán és vasárnap a »Zrinyi« szállodában tart zeneestélyt melyekre a t. közönséget lisztelettel meghívja.

— **Kitüntetés.** Babasko Iván és Horváth Lajos helybeli csendőröket a székes-fehérvári csendőrkerületi parancsnok a közbiztonság területén tett szolgálataikért járőrvezetői jelvényvel tüntette ki, illetőleg látta el.

— **Katonaszökevény.** Debanics József horvátországi, zrábrosi illetőségű dsidás f. hó 15-én a Varazsdon állomásozó cs. és kir. 5-ik dsidás-ezredtől megszökött, de Kovacsics József drávavásárhelyi lakos, pályőr által elfogott, s a helyi csendőrség a dezentort a helyi cs. és kir. katonai állomás parancsnokságának adta át.

— **Lopás.** Szabol Lénárd dráva-szent-iváni lakos kárára f. hó 10-én záratlan kamrájából gabonát loptak. A csendőrség a tettest Toplek József ottani lakos személyében kiderítette, s átadta a kir. járásbírósnak. — Gruba Antal kopaszhegyi lakos kárára f. hó 11-én ruhaneműt lopott el, de a tettest ezeideig még nem sikerült kideríteni.

— **Elmezavarodott utas.** Mäder Nándor gráci asztalos a csáktornyai vasúti állomáson, majd a városban e hó 18-án feltűnően viselkedvén, bekísértetett. Kitudt, hogy az illető elmezavarodott. Találatott nála 3000 frt értékű takarékpénztári betéti könyv, egy brilláns mellű s aranyóra. A szerencsétlen őrizet alatt van s hozzátartozóinak kitudása és értesítése végett az intézkedés megtörtént.

— **Lovak a vonat alatt.** Folyó hó 20-án a délutáni gyorsvonat Mura-Király határában elgázolta Csizmadia Balázs mura- királyi földmives két lovát, melyek a robogó vonattól megijedve, megvadultak s a töltésen át akartak szaladni. Itt érte őket a mozdony s darabokra szétrocsolla.

— **Facsemeték kiosztása.** A földmiv. miniszter a következő felhívást teszi közzé: Az 1879. évi XXXI. törvénycikk 165. §-ában megjelölt kopár- és futóhomokterületek beerdősítését elősegíteni kívánván, felhívom azokat a birtokosokat, akik a jövő 1899. évben az állam részéről csemetékben ingyen részesülni kívánnak, hogy 50 krajczáros bélyeggel ellátott folyamodványukat az illető kerületi kir. erdőfelügyelőségnek legkésőbb folyó évi decz. hó 15-éig annál is inkább adják be, mivel a később beérkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek

A folyamodványban megjelölendő, hol, mely község határában, hány kat. hold nagyságu, melyik talajnemhez tartozó területet, milyen fajú és hány éves csemetékké ohajt a kérényező beültetni, s továbbá, hogy a csemeték mily czim alatt, mely vasúti állomásra és a jövő év tavaszán vagy őszén szállítandók-e? Együttal a folyamodó lakhelye is pontosan megjelölendő. A kopárok erdősítésére adandó csemeték termelési, kiemelési, csomagolási, s a vasúthoz való szállítási költségeit az országos erdei alap fedezi, a vasúti gyorsárak szerinti szállítási díjat azonban — melyre nézve a hazai vasutak mérseklést engedélyeztek — az átvétel alkalmával a kedvezményben részesített birtokos köteles megfizetni. Megjegyeztetik egyúttal, hogy amennyiben a rendelkezésre álló csemete-mennyiség megengedi, vágásterületek felújítására is fognak adományoztatni csemeték; még pedig azon kis- és középbirtokosok részére, akik kiterjedelmű és csekélyebb jövedelmezőségű erdejük fenntartásához a szükséges csemetéket a saját területükön termelni nem képesek, ép úgy, mint a kopár területek erdősítésére ingyen, a vasúti szállítási költségek fizetésének kötelezettsége mellett, a nagybirtokosok részére pedig ezenfelül még a csemeték árának megritése mellett engedtetnek át a csemeték.

— **Eleven barometerek.** Hogy a házi légy is jó időjós, azt már bizonyára mindenki tapasztalta. Lehetetlen ilyenkor tolkodásaitól megmenekülni, a melyben csak rokona az esőlegy mulja felül. Az esőlegy csipésével is boszantja az embert, míg a házilegy nem csip. E légy csakis a borongós időben ad magáról életjelt, valamint derült időben is, ha a légyomások csökken. Az esőlegy nagyobb, szürkés légyfaj, melynek a rendesnél hosszabb szárnya van. E légy csipése a ruhán keresztül is érezhető, de amint említettük, csakis a csökkenő légyomásmánál jó elő. A légyomások depressiója mellett gyakran éjjelenként bolhacsipéshez hasonló tüneteket érzünk, melyek csak az időjárás változására s vele összefüggésben a bőr vagy idegzet különös állapotára vezethető vissza.

— **Beküldetett.** T. Szerk. ur! Becses lapjának f. évi 42-ik számában olvastam a dráva-csányi közs. kised-menedékháznak f. hó 6-án történt záró-ünnepéről. Ezen a záró-ünnepélyen jelen voltak: Ungár Adolf körjegyző, Sostarics Elek tanító, Zsindár Mihály községi gyám, Ficzk Márk községi bíró. A mi a próbát illeti, mert ünnepély számba épenséggel nem ment, nem volt oly brilláns, hogy ujságban fitogtassák; csak két gyermek tudott csak két rövid verset, és csak egy ének lett előadva. Kérem a t. Szerk. urat, sziveskedjék b. lapjában a dráva-csányi menedékházra vonatkozókat a fentokadott tények szerint kijavítani. Az igazságnak kiderítése, és a fitogtatásnak megakadályozása céljából voltam bátor a t. Szerk. urnak a fennebbieket becses tudomására hozni.

— **Harmadik magy. kir. osztálysorsjáték.** Az előttni fekvő sorsolási tervezet szerint a harmadik osztálysorsjáték első osztályának húzása november hó 17-én és 18-án lesz és tisztelt olvasóinkat különösen figyelmeltetjük a Török A. és Társa budapesti cég hirdetésére. Ezen általunk ismert céget azért ajánljuk, mert ez szigoruan pontos és vevőt legjobban szolgálja ki. Úgy látzik hogy Fortuna istenasszony különös kegyével árasztotta el e céget, mert értesülésünk szerint az első és második sorsjáték alkalmával körülbelül egy millió ötszáz ezer korona nyereséget fizetett ki vevőinek. A nyeresémek száma, valamint a sors-

jegyek árai az I. osztályhoz — és pedig egy egész 6 frt, egy fél 3 frt, egy negyed 1 frt 50 kr., egy nyolczad 75 kr. — ugyanazok maradtak a harmadik sorsjátéknál is. A ki tehát a szerencsének kezdet akar nyujtani, forduljon bizalommal Török A. és Tsa főelárusítókhöz Budapestben.

— **A mi jó az hatható!** Daczára a sok savanyuvizek konkurrencziájának, sikerült a hírneves Krondorfi savanyuvizek évről évre nagyobb formát csínálni. Ez annak köszönhető, hogy a Krondorfi savanyuviz páratlan jóízű asztalviz, azonkívül mint gyógyital nyálkaoldó hatása nála fogva úgy a gyomor, tüdő és a többi hurutos bántalmaknál az orvosok által a legjobb sikerrel alkalmaztatik.

— **Szerencse föl!** Ily című ismertető lap jelent meg Fekete Károly a m. kir. osztálysorsjáték főelárusítójának (Budapest, VI. Andrassy ut 10.) kiadásában, mely képes illusztrációkkal ellátott czikkokban ismerteti az osztálysorsjáték intézményét. Ezen érdekes tartalmu lapot egy levelezőlapon kifejezett óhajra bárki ingyen és bérmentve kapja meg. A III. sorsjátékra vonatkozó rendelések ezen előrangú főelárusító által gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

— **Fontos az osztálysorsjáték minden résztvevőjére,** hogy a huzási listának, valamint az újítási sorsjegyeknek idejekorán birtokában legyen. Az osztálysorsjáték létezése óta a jó hírvének örvendő főgyűjtőde Lukács Vilmos Budapest (Sas-utca 1.) ezen tekintetben a játékosok kívánalmainak legpontosabban megfelel, úgy hogy ennél fogva ezen céget a nyereséset mindenkor tanusított legszigorubb discretió folytán és a bármely összegű nyeresémek gyors és kulans kifizetése következtében osztálysorsjegyek beszerzésére legmelegebben ajánlhatjuk.

Nyilvános köszönet.

Boldogult férjem elhunyna alkalmából Csáktornya város m. t. közönsége körében megnyilatkozott általános részvét mélyen lekötelezte családomat. Kötelességemnek tartom ezért mindazoknak, kik fájdalomkban osztozkodtak s kik jó uramnak, utolsó útján a végtiszességet megadták, ez uton fejezni ki az egész család nevében leghálásabb köszönetemet.

Csáktornyan, 1898. okt. 22-én.

Özv. Zrinyi Jánosné.

Szerkesztői üzenet:

M. Szt.-Mária K. J. A beküldött éneket jövő számunkban közöljük. Köszönet!

Légrád. M. Pontosan megjön. Köszönet! Most már egészen bejött. Az anarchizmusról küldött cikket más alkalommal.

Perlak. Tudósító. Az alsóvidéken semmi sen szokott történni? Kérjük szives tudósítását.

A lejtőn sat. A beküldött munkákat köszönettel vettük. Mihelyt lehet, el fogjuk azokat olvasni s véleményünket nyilvánítani felőlük. Leveleink megőrültem. Üdvözölöm a munkatársak gárdája között s örülök buzóg törekvésén! Tudósítást is kérünk bármily csekélynek látszó eseményről. Az olvasóközönség első sorban a hírek rovata iránt érdeklődik.

Mura-Király. F. Minél gyakrabban. Köszönöm!

Felölös szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovce.

Izdateljstvo:

Knjižara **Fischel** Filipova kam se predplate i obznanne pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svako nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . 4 frt
Na pol leta . . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broj koštaju 10 kr

Obznanne se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i. t. d.

Nedeljni popoldan v selu.

(Tretja nedelja.)

Toliko ih je došlo k Tóki, da su komaj vleznu u hižu onu, v kojoj su se redovito žišli po nedeljah. Segurno, da čela občina se spominala, kak spametno govori učitelj, ne čita on z novine niti z knjige to, v pameti mu je. Još i ženske su se spominale od njega.

Kad je v spravišće stupil, odmah je počel svoje pripovedanje. »Prije, nego bi se spominali od onih prometih — veli — koje država svojim gradjanom davlja, nebude nam na škodu, ako spoznamo, kaj je to »država?«

Mi, susedne občine stanovnici, nedalje kolara, varmegijje i celoga orsaga stanovnici činimo državu magjarsku. Mi, koji smo se ovdí rodili, gde su otcí i stari otcí ovdí žíveli i vmrli, jesmo gradjani (purgari) države; vlasti i dužnosti mi dajemo njoj i vele moćimo i nju, da vlasti i dužnosti i nam daje, jer jeden bez drugoga nemre obstati. Samo on, koj k jedni, ali drugi državi spada, se more pobrinuti za posle države; stranski, koga nikaj ne zveže k našoj državi, se ne stara s ničem, jer njemu je prveše svoje blago i njegve potrebase.

»Socialist — veli fletno Póka — ne pozna niti domovinu, niti državu, niti stanovnike, on samo pozna načelne pajdase; koji vu njegve načele vérje, bude on

francuz, ali englianec, ili amerikanec, svejedno, bez razlike ga ljubi i pomaga.

Svakoga človeka pomagati — poleg vere — je i nam dužnost, Tamo je pelda od milosrdnoga samaritanca. Ali ovdí je rěč od takvoga človeka, koj pomenkanjivost drugoga človeka sebi na hasen obrača, nestara se, ako pajdase svoje v silu ili težkoču spravi, samo njemu naj bude na hasen.

Svaka država, a osobito magjarska se trsi, da stanovnikom svojim čim vešću hasen podpomore. I poleg toga se nespozabi niti z jednoga svoga stanovnika.«

Tóka si je sklimaval s glavom. »Dehogy se trsi! Onda gospon Loszkay ne pazi, kaj se dogodi vu izvanjskih orsagov. Vu Francuzkim je obćenita votizirana pravica, je v Belgiumu, Englienskim, ali pri nas ne.«

»Borme! Tak je«, su kričali, — nakaj je Tóka s pomilovanim obrazom gledal učitelja, misleć, da ga sad bude zmešal.

Loszkay je zato ne opal v pomešanost, nego kad su poslušnici vtihnuli, je tak rekel:

»Jest, vu svakim orsagu, gde je država posluhnola obćenitu želju, dala obćenitu votiziranu vlast (to jest, da svaki človek bez razlike ima votuma), ali ipak je zavezala, da onaj, koj votuma hoće imati, mora znati čitati i pisati. Ako bi i pri nas država tak vćinila, votuma nebi poleg poreza (štribre) davala, niti onda nebi bilo tak, kak Tóka misli. V Magjarskim zmed 100 ljudi su 32,

koji neznaju čitati i pisati. Dakle ipak zmed 100 bi samo 68 imeli votuma, ako bi i naša država k znanosti čitanja i pisanja vezala vlast votuma a nek porezu. Ali ipak, kaj je zrok, da je naš orsag tak nazad zaostal od drugih orsagov v čitanju i pisanju? Morebiti vlada? Čez trideset godine zapoveda roditeljem, da svoju decu marljivo pošiljaju v školu, i jeli pošleju? Ne! Kaj sve namečeju na onoga učitelja, koj svoju zakonitu dužnost zvrši, kad takve roditelje, koji nedaju decu redovito v školu, javi sudu; vnogi bi ga i zatukli. Gde je siromaška občina, vlada s orsačkim stroškom zaida školu, plaća učitelja. Jeli dojdeju siromaške občine vladu prosit, da njim zaidje školu? Jako redko. Školski inšpektor javi, on počme posla, koj bi pred svakim najpotrebneši bil, ali s kojim se vi jako malo brinete.

(Drugi put dalje.)

Napisał: **Szép József.**

Gnoji i gnojitba.

Rastlina iz zemlje sva ona materija, koja njim hranu prinášaju, za manjše ili za veške vrème ponučaju, ovoga nestatka za vrème nadomestiti moramo. Ovoga dodatka z gnojibom moremo izpuniti. Nadomestitna materija je gnoj, koj se iz ostatka tela životinja napravi.

Najbolje poznati gnoji: a) štalski gnoj.

Z A B A V A

Umetnik u jelu.

Komaj da se je stari Hatlak u raku legel, za nikada više iz nje izajti, već je bil na njegovom miestu drugi Hatlak tu, koj se je za liepi posjed zauzel, a zatim je došla, kak to već u svietu po redu ide, i mlada Hatlakovica u kuću, koja je kakti mlada gazdarica pričela gospodarstvo voditi, a svriemenom je opet i ona postala stara Hatlakovica.

A sluga Andraš se je pod svoje zadnje dane življenja takaj znal znajti, komu bude svoje priskrbijene groše ostavil; jer on je imal jedno kumče, koje nad kristolnicom držal, i koje je tom prigodom, polag ondašnje navade takodjer ime Andraš dobilo.

Pošto pako stari Andraš niti je imal kuću niti zemlje, tak je svojemu kumčetu, s dozvolom mladoga gazde Hatlaka, ostavil svoju službu, a bez gazdine dozvole i svojega vrlo poštovanoga apetita. I tak je sada i pod novim gazdom ostalo sve pri starom, kak je i prije bilo.

Mladi Andraš je bil u svakom pogledu vriedni nasljednik svoga kama, a njegov želudac je još onoga, staroga Andraš za mnogo nadkriřil, dapače bi se iz njega

posve lahko dali načiniti dva sluginski želudci.

Pod takovimi okolnostmi je lahko moći prerazmeti, da su Andraša obiřli zoni te ga je obsipala guskina koža, kad je jednoć nieke nedelje u krěmi sedel i iz Murakóza zeřlabekoval, da je nieki umietnik pošta svojega želudca proti svakoj jestvini željeznim lokotom zaklenul i da se je isti umietnik gladovanja, kakti poljska kobilica posušil i kakti čvrček skup sčvrkuul.

Kad je to prećtel, otiřel je sav zamisljen domov, te se je uz put svojim želudcem spominal, kojemu je liepi primer toga umietnića gladovanja pred oči postavil i ga na umierenost nagovaral spočitavajuć mu, kak bi čoviek mogel fal ciene živeti, ako bi na godinu dvanajst krat samo jel . . . žalibože mu je prodekuvanje bilo badava, jer Andrašov želudac je svaki čas samo zlovoljno zamrmlal, a to je po horvatski znamenovalo: »Sad pred jednom urom sam večeral . . . sad bi hotel opet!«

Kad je anda Andraš previdel, da se njegov priatelj na nikakov način neda popravit i da pod takovimi okolnostmi nesme niti iz daleka misliti, da bi si kak Succ i gladovanjem mogel imetka priskrbeti, odlučil se je na nekaj drugo, a to je bilo baš

gladovanju protivno, vzel si je najme naprvo, viezhati se tak dugo u jelu, dok dotiera od toga, da bu mogel miesto jedan mjesec postiti, baš tak dugo strašno jesti.

»He« — mislil si je u sebi na pol glasno, te je desnom pestnicom šterficia poknul — »onda budu ljudi za menom baš tak hodili, kak sad bode za tum taljanskom kobilicom, rukami budu nad glavom pucali, kad budu videli, da se širim kak sopunov mehur ili dude i penez mi budu više davali nego mi bu potrebno, a u novine me budu malali, ako bum samo prostora imal . . . Ah pasja repa, kad samo to učenje jesti nebi bilo stokrat skuplje nego gladovati, pak da bi samo onak badava mogel do punog stola dospeti, odmah bi tum školom u jelu započal.«

Ovak je Andraš domov iduć u mjesecu grade zidal, a baš u tom hipu je Hatlakovica doma iz dima jemala već dosta prevudjeno meso jedne ciele svinje.

I kad je ovak komad za komadom, sad šunku a sad opet rebra, onda prsa i opet onda lopaticu iz kvake dole snimala i kad su se već nekoji komadi u kotlu kuhali, za da bu u kući uvijek nekaj za zagristi, te su po celom stanju ugodnu duhu razprostirali, obuzela je Hatlakovicu baš dob-

koj je iz nastelja slame i iz gnoja domaćih živinah. Med ovim gnojom konjski gnoj je suhesi, hasna brzo kaže, svinjski gnoj poleg velkoga sadržaja vode delatnost njegova je sporna. Zato se zove prveši za nagloga, a drugi za spornoga gnoja. Rogovita marha daju najboljega gnoja, kajti deli ovoga gnoja imaju najbolji razmer, dobru materiju daje za rastlinjah. Zato moramo baratanje ovoga gnoja znati. Najprije moramo dobro mesto zeti za gnoj. Mesto mora poleg štale biti, gde ga voda nemore obhoditi, na slobodnim prostoru, da se kola k njemu lahko približavaju. Strane i dno z kamena i z deske, z cementa ili z ilovače treba napraviti. Odspoda se mora jedna menjša jama napraviti, gde se gnojščica skupa ležati more. Na ovom mestu treba gnoja jednako rezepati i vu zimi po tjednu jedenput, vu leti dvaput-triput polévati. Z gipsom, z blatom, ili z prahom moči je vu vremenu marhu na gnoj pustiti, da ga pogaziju. Mesto, gde gnoj stoji, more se pokrito držati.

Gnoj se za menjše ili za vekše vrème poleg vrućine zraka dozreli. Poleg hudoga baratanja, poleg velke ili menjše vrućine gnoj se splesnivi. Vu dobrim gnoju se vidi-ju slamnate stranke.

Gda se gnoj na zemlju nosi, mora se taki rezširiti, podorati, i ne na dugo vrème v kupe metati, kajti sejanje takve nijednake rezdelitbe nebude jednako. Kad zemlju gnojiti hoćemo, moramo gnoja naprvo na izmerno mesto metati, da kupi jeden od drugoga jednako dalko budu. Vezda moramo kupe rezširiti. Poleg štalskoga moremo i druge gnoje hasnuvati; ove za nadomestitne gnoje zovemo.

b.) Mešani gnoj, koj iz odpadce putah, fabrike, rastlinjah i živinah stoji. Ove odpadce na kup mećemo z gnojščicom polejemo i tak změšamo. Ovakov gnoj je nestalni ili nije dugoviti.

c.) Zelena gnojiba, koja se napravi, ako na zemlji doraščena rastlinja podoramo. To najbolje na onih mēstih upravljamo, gde je zemlja predaleko za gnoja voziti, gde se tak od velke troške čuvati moremo.

d.) Prohodni gnoj, koj se iz čovečjega

gnoja napravi. Zemljom, z pepelom mešano, kak nadomestitni gnoj vu mnogih mēstih se velikim hasnom nuca.

e.) Gnoj domaćih pernatih živinah je hasnoviti. Pepel, gips, melja iz kosti, kostni vuglen, svakofele odpadci, zežgato vapno, svakefele sol i t. d., z jednom rećjom gnoj rudah, su jako hasnoviti osobito vu onak voj zemlji, koja je siromašna vu ovih rudah.

f.) Moremo zemlju gnojiti, ako marhu na noć na zemlju tiramo. Ova gnojiba more dobra biti, ako su marha vu dosta velikim broju. Gnoj iz trgovine se poleg velke cene samo vu velikih gospodarstvih splati. Ako svakofele zemlje skupa mešamo ili jedno na drugo mećemo i tak moremo gnojiti.

Predelal *Slamek József.*

KAJ JE NOVOGA?

Iz željeznice.

Od 1-oga novembra počemši već se nebude čulo vikati po željeznicah »indulás« i »mehet.« Minister trgovačkih poslov je dopis dal, da po svih željeznicah od 1-oga novembra vikanje mora prestati. Mesto »indulás« se bude moralo po slabim za fućusti, a da se pak vlak bude moral genuti po danu s čerlenum zastavum, a po noći pak s lampašum bude se znamenje dalo. Kalauzi budeju morali samo ruku zdići gori i onak dati na znanje vodji vlaka, da za genuti je gotov vlak. Vodja vlaka onda s fućkom daje na glas mašinisti, da more genuti.

Šibica v ruki deteta.

Čudnovata je ona radost, koju imaju deca, kad se s ognjom a osobito s šibicami moreju igrati. Već smo vnoigput pisali, kuliko nećreće su se dogodile i vezda pak tri dogodjaji kažeju, da nije dobro dēte k šibicam pustiti. — V Szt.-András občini je Gulya Ivana 4 let star dečko do jeden paklec šibice došel, doklam mu je mati na nahizju flake metala sušit, dēte, koje je samo ostalo v hiži se zabavljalo šibicami. Z jedne šibice je goreča glavica mu na tenku opravicu opala, i ona se vužgala. Na vriščanje je dobežala mati iz nahizje, ali onda se već

dēte tak zežgalo, da za par vure s velikom mukom je vmrlo. Nesrećne matere je to jedino dēte bilo. — V Tótkomlósu je Karkus Matije 9 let star sin se šibicom igral i vutem toga je vužgal jednoga stoga i on je do dna zgoriel. — Vu Kondorósu pak je jedne dvovice hiža zgorela tak, da doklam je ona zdoma ođišla, deca njezina su poleg hiže si ognja zakurila, i izkre je onda veter na krov odnesel. I to su novi primjeri, da decu od igre s ognjom ili šibicami treba oštro čuvati i nje za takve igre kaštigovati.

Spekel se je na oči svoje matere.

V Bánffy-Hunyadu je jedna ženska na jeden hip k susedu odbežala i 2 let staroga sina je samoga ostavila doma. Kad je dimo došla, sina si je poleg šparherdta v jednim plamnu našla. Zdvोजना mati je dēte odmah pojejala, ali već ni ga mogla osloboditi. Dēte je još on večer vmrlo. Proti otcu i materi su iztragu podigli.

Jedna kupica žganice za život svoga deteta.

Na sejam je tiral kravu jeden seljak. Kad bi vu varaš došel, v jedni vulici postance pred jednom krćmom, gde su pivu i žganicu točili. Kravu je svoji 10—12 let stari pucki dal, da ju tak dugo drži, doklam jednu kupicu žganice spije. Ali žganica se dugo ne dala popiti. Krava se je od kola, koja su poleg nje prešla, splašila i pucku je v prsa počela bosti. Što zna, kak nesrećnu bi ju vćinila, da nebi ljudi, koji su poleg nje išli, kravu pomirili. Sirota pućka je i tak osem težke rane dobila, z koje teško, da ozdravi.

Ogenj.

Z Igló pišeju, da v susedni Léttha občini je ogenj bil. Selo se na dveh mestih vužgalo i poleg toga je jako težko bilo gasiti. Četerdesetpet hiž i više kak šestdeset s žitom napunjene žitnice su zgoriele. Nesreća je s tem vekša, jer pogorete hiže su zveksinom ne bile osigurane.

Iz šume.

V Liptóvármegjinskoj Szt.-Iván zvanaj občini je jedna 10 lét stara pućka—posle

ra volja te je kak previdljiva gazdarica proćunala, na kak dugo bude ta ciela svinja za cielu kuću dosta, pak je Andrašu, koj je u isti hip pomalo koracajuć u kuhinju stupil, rekla:

»No Andraš, sad nam bu dobro, neboj se nikaj, ovo tu nije baš mali kup i ja mislim, makar bumokak goder gladni, do Martinja nam se doje.«

Na to se Andraš, koj je baš isti hip domov iduć, na menjšu mrtučivost mislii, grohotom nasmije i gazdarici odgovori:

»Ah, gazdarica, a kaj ste se zmislili! — Do Martinja bi nam neka toga praseta bilo dosta? Je, pak kaj nam hoćete dati do dna zagladeti? — Em toga odojka ja još danas do šcipe pojem, ako mi ga skuha-te . . . gilta vadlinga za jedan sekser!«

Nate rieči su gazdarici zabegle misli, a dihanje takaj, te je tu stala kak stup soli, na koj se je Lotova žena obrnula, i nije znala, kaj bi rekla. Na sreću je ov hip došel Hatlak domov, koj je još prije noći obhodil svoja polja, te je s kadećom izpod nosa pipom stupil u sobu. Žena osupnjena mu pričme u uho krićati, kak da je najbolje gluh:

»Čuješ Antun, naš Andraš je obnorel! Svinju, znaš onu strašnu svinju, koju smo

o božiću klali, je rekel, da bu sam pojel, je rekel, da ju još denes svu do šcipe poje, je rekel, da se hoće za sekser zavadlati, ov osel!«

Pošto pak se je Hatlak svakom prilikom rad vadlal, ako je samo malo bil siguran, da vadlingu dobi, stoga su gazdarićine rieći bile kakti ulje u ogenj i on ves uzrujan u naglosti zakrići Andrašu:

»Andraš . . . svinju . . . sekser . . . osel . . . dobro je, nek gilta! — Žena, odmak mu pričmi na stol donasati, a dekla nek pod kottlom kuri, a Andraš si nek noža brusí . . . tu ja moram vadlingu dobiti, pak makar bu kaj!«

Eh, ovakov govor je bila voda na Andrašov melin!

Kakti najprvi drvodelavec si sleće svojega kratkoga reklega, rukave si zasuče, za stol se zavleće, nož na vilici nabrusi i zatim pričme tak strahovito jesti, da se je svem u velikoj sobi koža ježila.

A pošto u takovom selu neimo nikakvih skrovnostih, i najdebljije stine imaju najvećša vuha, tak je za fertal ure cielo selo zeznalo, na kakovo se je Andraš dielo spravil, i svi su došli, kramar, pek, kolar, kovač, susedi i dalešnji skupa sa diecom i napunili su sobu te su se spinjali jedan prek drugoga

na prstih, plazili na klup kraj peći a nekoji i na istu slučajno baš onda mrlzu peč i svi su gledali, dader su im oči hotele popucati, kak Andraš svoje vratolomno dielo jupački obavla, dader se je šunka pred njim znojila od samoga smrtnoga straha.

»Ja bi samo rad znati, kam ju bu del, cielu svinju,« šepće pek, i: »Ne! mora se razpuknuti!« odgovori kramar.

Medjutim se Andraš za te sve spomenke nije briuil, nego je delal kak parni melin, a k-tomu je pil jednoga fertala za drugim iz Hatlakove pivnice.

Konačno pak je i njegovo čelo postalo rosno, zubi su postali trudni, a želudec mu je pričel prišepavati: Andraš preveć nije niti s kruhom zdravo i ako hoćes još sutra živeti, tak prestani, to ti ja velim, ili . . . ja se razpuknem od srditosti!«

Na to položi Andraš na jedan krat nož i vilicu na stol, posegne lagano u žep, odveže začku s penezi i reče: »Hatlak, sad vidim, da je laglje trideset dni postiti nego tak dugo jesti i da umiereni čoviek duze more živeti, nego požderuš . . . polag najbolje volje . . . ja dalje nemrem . . . vi ste vadlingu dobili . . . evo vam vaš sekser!«

No, . . . sad je med gladalci nastal smieh, kakovog pri Hatlaku još nije bilo, a

meše odušla na breg, koj poleg občine stoji i s gustom šumom je pokrit. Od onda je puka zginula. Roditelji su ju još on večer iskali, ali zabadava, nisu ju mogli najti. V pondjeljek je već mnogo ljudi išlo ju iskal, ali niti ovi su ju ne našli. V četrtak ju je onda našel otec. V guščini je ležala zadrevena i bléda. Kad su ju v občinu donesli, doktor ju je samo s teškom mukom mogel k sebi dobiti i k životu donesti. Doktor veli, da je nekve giftne kupine jela i od toga je zaspala tak trdo i ako ju još par danov nebi našli, tak bi i zaostala. Drugač se déte vezda dobro čuti.

Zgoreta obitelj.

Z Debrecina nam pišeju, da Kovács Ferencz zvani arendaš si je ove dane mirno legel spat. V jedni hiži je on, a poleg v drugi je žena s 10 let starom čerjom spala. Proti pol noći su se otec i mati na grozovito vrišcanje prebudili. Krevet, v kojoj je kčer spala, je v jednim plamnu stala. Otec i mati su odmah na pomoć išli, ali su samo črno kak vuglen zgorelo telo našli. Kovács i žena njegva su se tak spožežgali, da težko, či živi ostaneju.

Umorstvo.

Rácz Ferencz se tužil za nekvu zemlju s Gyöngyösi József gazdom. Ali sud je tužbu Rácza odhitil i zato si je Rácz domislil nekaj, pak je Gyöngyösa poiskal, da se po dobrim naravnaju. Ali Gyöngyösi mu odgovori: »Meni je zakon pravo dal, nemam z vami nikvo poravnavanje.«

Rácz Ferencz nato spukne revolvera i suseda si strelil, da se on odmah mrtev skup zružil. Žandari su Rácza vlovili i v Budimpeštu odpeljali gde su ga zatvorili.

Hiža z papira.

To jedno je istina, da v denešnjim vremenu z kamena zazidane hiže zgliedju, kak da bi s papira bile napravljene. Niti tak dugo ne trpiju, kak jeden dober papir. Amerikanci vezda počneju z papira zidati hiže. Jedno stanje su napravila s 80 jezer forinti stroškom. Stanje su onda v Rusku

još se je podvostručil, kad je Hallakovica pričela se stišnjenom pesnicom Andrašu groziti, a onda opet svojemu mužu, koj je baš držal kažiprst na čelu i računal svojega dobička pri toj vadlengi.

»Aj ti trostruki lopov« — je kričala. — »Za tri forinta je jel a jedan sekser je patil, tu bi se čoviek odmah . . .

»No, pustimo to na stran.« — odgovori Andraš i zbriže si šakom usta. — »A kak bi takov siromaški sluga, kakov sam ja, mogel umietnost u jelu probati, ako bi to dielo pričel u kojoj oštariji?«

To su ravnič i Hatlak i Hatlakovica uvideti morali, da se takov siromaški sluga u oštariji nikak nebi mogel za umietnika u jelu izobraziti, pak su se držali, kak da im tobože nikaj nije žal te su se i oni s-ostali mi skupa veselo smejali — makar i pod silu.

Konačno su se i gledavci razišli te su se doma smejuč legli na desno i lievo uho, a nekoi i tak, da im je nos u prosnice gore gledal.

Bog im blagoslovi njihovo spanje i ono mojih dragih čitateljah! — amen.

Em. Kollay.

odpeljali za jednoga bogatoga gospona. V stanju su 16 sobe i pohižtvo je z papira napravljeno. Mérnik, koj je stanje napravil, veli, da bude duže trpelo, kak kamenata hiža.

Umorstvo.

Z Velike Kanize nam pišeju sledeće: Kontresz István i dva pajdaši njegovi iz Fittyháza občine su se napili od novoga vina. Kad bi tak napiti išli dimo, zemeju si iz žepa nože, i počeli pod jednim vikati: »Svakoga zakolemo!« Med putem su se navali na kola občinskoga birova, ali Pókecz Kovács István birova je bez svake falinge odtiral. Plander Gyura stanovnik je na tu farmu vun došel iz hiže svoje i proti ovim trem pijancom je išel, ali na birovovu opomenu se nazaj obrnul. Ali Kontresz i pajdaši su ga prepoznali i zakričnu za njim: »Gyura, čekaj!« Plander je nato, jer si je nikaj hudoga ne misil, počel pijance. Ali Kontresz i pajdaši su se na njega hitili, počeli tučiti i Kontresz ga s nožom tak opičil v črevo, da su se mu čreva odmah vun obrnula iz njega. Plander je još imel tuliko jakosti, da si žaludca v šake prijel i onak se odvlekel do doma. Odmah su ga v kanizki spital odpeljali, ali drugi dan je vumrl. Kontresza i pajdaše njegve su vlovili i prek dali kanizkomu sudbenomu stolu.

Zdavanje jednoga gluhonemoga.

V Temesváru se ove dane zdaval jeden Schaub Mátyás zvani gluhonemi sabol s Zubek Terezium. Zdavanje je bilo s nemi znaki, ali i v matrikulu su zato ravno tak je zapisali, kak da bi s živom rečjom rekli »do smrti moja«.

Krvni potok v štali.

V Csikszent-Imre se grozoviti dogodjaj dogodil. Demes Ferencz prezmožni gazda, kak bi jedno jutro v štalu stupil, 6 komade marhe si je na podu pretegnjene našel. Iz tela njim je samo tekla krv, tak, da je puna štala bila s njom. Iztraga je dokazala, da čez noć je jeden nepoznati zločinjenik v štalu došel i marhu skupa spikal. Tak su i napravili pri susedu, komu su poleg toga dva konji poginuli. Sumja je proti tretjemu susedu, s kim se Demes pred par dani poštrical zaradi mladine. Iztraga oštro išče činovnika.

Poroba.

Z Kaposváru nam pišeju, da prešestnu noć su v susedni Babót občini nepoznati ziočinci zašli v stan B a l o g h Józsetove vdovice i tam su sve ormare gori strgali. Vdovica je nezdavnja više penez dobila; zasigurno su to iskali, ali su je ne mogli najti. Grozoviti veter je bil i poleg toga su mogli tati mirno delati. Domači su porobu samo onda već zeli v pamet, da su tati već odušli i s vratu, koje su odprta ostavili, je veter počel pokati. Iztragu su podigli.

Srečni težaki.

V jednim amerikanskim varašu je Mr. Praka zvani fabrikant zaprl svoju fabriku, v kojoj su pamuka delali. K ovom slučaju je med one težake, koji su od 20 godine duže služili pri njim, razdelil 200 jezer forintov. Niti jedan nije dobil menje od 600 forintov. Nekoi su 2000 frtov, jeden 6 jezer, a dva su svaki 10 jezer forintov dobili. Lěpa pělda je to, dobro bi bilo, da bi i drugi fabrikanti tak napravili.

Vužlgajući vrabci.

V Nyék zvani občini je ove dane 6 hiž zgorelo. Selo su vrabci vužgali. Ali ove male ftičice nije na vužiganje njihovo zločinstvo peljalo, nego poleg nemarnosti dece su to učinili. Deca su je spolovili, da je skupa svežeju i posmodiju. I tak se dogodilo, ali konec nije bil smrt ftičicah. Dreta, s kojom su noge vrabcova svezali, je zgorela i onda su vrabci se razleteli. Ali jednomu su već peroti gorele, i ov si je na fletnomu na jeden slamnati krov sel, i krov se odmah vužgal.

Kratke novosti.

Vušel je Debanics József ulaner iz Varaždina 15-oga o. m., ali ga je Kovacsics József vahter drávasásárheljski vlovil i dezentora vu Čakovcu prekdal vojnikom. — Vu Štrigovu je za podnotariuša gosp. veliki sudec Plander Jozefa imenuval. — Noroga človeka su vu Čakovcu vlovili. Ime mu je Máder Nándor iz Gradeca. Imel je pri sebi više, kak 3000 frtov vrédnosti. Vezda paziju na njega, dok po njega dođu. — Za dekanovskoga plebanuša je imenuvan V. gosp. Ehrenreich Nándor vezdašnji administrator. — Vumrl je Zrinyi János čakovečki sabol, 20-ga o. m. Živel je 66 letah. Pri sprevodu igrala je čakovačka ognjogasna banda. — Bratvu su vu svih goricah dovršili. Most je jaki i sladek. Štaterci medjimurski most za 22—28 krajcarov kupuju.

Nekaj za kratek čas.

T v o r e c .

Peter i Pavel su bili težaki, ali zato težačko delo njim je nikak ne išlo po ruki. Počeli su si već višekrat premišljavati, kak bi mogli oni na lehkomu k penezom dojt i da nebi morali više na težačko delo iti. Jeden večer veli Peter:

— Čuješ ti ?

Odgovori mu Pavel:

— Čujem!

— Ja to velim — veli Peter — da zutra nebi mi morali iti na delo.

— Je kaj pak bude onda s plačom našom? — reče Pavel.

— Za plaču sem se ja već priskrbel — odgovori Peter. Včera sem zapazil, da pod Zadravcovu kozlicu hodiju tvorci. Jednoga bi morali vloviti. Za kožu dobimo tuliko, koliko bi mi obedva zutra zaslužili.

Pavlu se to dopalo, pak nato su se i obedva spravili k kozlici na leš. Prav jutro su vlovili jednoga velikoga tvorea. Kožu su mu odmah slekli, naphali slamom i napravili su mu oči z črlenoga vojska, da više dobiju za njega od zidova. Kad se pak već razdenilo, donesli su ju v Čakovec na prodaju. Probali su sreću pri jednim krznaru. Ali on njim je samo 80 krajcarov obečal.

— Za tuliko ne prodamo — odgovoriju težaki i s tem su gizdavo išli gori do Šulekove krčme, da tamo nju prodaju kojemu štacunar.

Na fletnoma se zideju s jednim, koji takve kože kupuvlje i veli njim, da za 60 krajcarov zeme kožu. Ovomu niči odgovora nisu dali naši dva gizdavi težaki, nego na levo i desno kazali ljudstvu kožu. Ravno je tjedinski sejam bil, da kako, da su se vnogo ljudi čudili tomu tvorcu, tojest koji njegvi.

Najedenput zapita jeden seljak:

— Kaj pak da mladinu krade, kak stoji onda?

— Kak? Ovak.

Zotim Peter doli dene tvorca, zadnje noge mu pod črevo složi, a prve pak širom spravi, tak kak da bi štel skočiti. Kad je već tvorec postal na svojih nogah, čeli piac ga je gledal.

Najedenput samo, odkud-odkud ne, skoči jeden pes, čiji, to neznam, pak zgrabi za hrbel tvorca i s njim pobegal po Preločki vulici. Težaki i nekoji ljudi pak za njim. Ali su ne mogli dostiči tvorca, tojest psa.

No date za 8 seksarov toga tvorca? veli njim štacunar, koj njim je prije 6 seksarov daval. Vezda su pak skorom i njega napokali.

M. F.

Nekaj za kratek čas.

Zabava veselim i batrivenje žalostnim. Priredil Glád Ferencz školnik. Izdanje tiskare Fischel Filipa (Strausz Sándor), **cěna 50 kr.** Vu maloj ovoj knjžički sabrano je vnogo šale i dosjetke, pak se za fal cěna, kaj košta, — more vsakomu osobito preporučiti.

Kužizara i štamparija

Strausz Sándora

Čakovec.

Gabona árák. — Cěna žitka.

I m.-mázsa.	I m.-cent.	frtől	frtig
Buza	Pšenica	8 80	—
Zab	Zob	5 60	—
Rozs	Hrž	6	—
Kukoricza uj	Kuruza nova	4 50	—
» » ó	» stara	5 40	—
Árpa	Ječmen	5 50	—
Fehér bab uj	Grah beli	6 90	—
Sárga » »	» žuli	5 90	—
Vegyes » »	» změšan	5 70	—
Lenmag	Len	8 00	—
Bükköny	Grahorka	5 50	—

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Nyiltér**)

E rovat alatt közlötökért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legujabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Mivát fogyasztóknak** póstabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva — **Mintákat pedig póstafordultával** küldenek. 2

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájczha kétszeres levélbélyeg ragasztandó

Egy jó házból való fiu
ki a magyar és horvát nyelvben jártas
egy nagy-kanizsai nagyobb vaskereskedésben

tanulónak

azonnal felvétetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

646 2—2

Homoki szőlőtelepítőknek igen fontos.

A czög 17 év óta áll fenn s most már az országon kívül is elterjedt a híre, amennyiben ma már sok nemes és vadoncz esemetét szállít Horvát-, Szlavonország

Bosznia, Cseh-, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország, Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állománya ezuttal 500.000 drb; vadoncz-állománya 8 millió. A czög évenként 4500-5000 rendelőnek küld szállítmányokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homoktalajon létesült

homoki szőlőtelepítőknek kincses háza azért, mert mint tudva van, a homoktalajból kikérült fa a homokföldben éppen úgy, mint az agyagos, köveses talajban, nemkülönben a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakódású vagy tulságosan kövérített talajban állittatik elő. A gyümölcsfajok boldogult **Bereczki Máté** mezőkövesházi hírneves telepéről valók. Ugy magasderekű, valamint törpe esemeték megrendelhetők körte, alma, szilva, őszibarack, kajszin-barack, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió és eperből. Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökerű, fajhiteles, igen szép esemeték darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4-5 éves igen erős koronás sorfák dbja 45-50 kr. Nagyban vételnél az árák külön megállapodás tárgyát képezik. Fentirt gyümölcsfajokból láblatrités folytán 1-2-3-4 éves selejtezett minőségű esemeték is kaphatók, erősség szerint 2-5-7-10-15 krtól, melyek gazdag gyökerzetüknél fogva főként nagybani telepítésekhez olososáguk folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségű esemeték vadonczai is bármely számban és erősségben megrendelhetők a fentirt czégnél. A gazdag gyökerzetű vasionczok 1000-e azok erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 frtig terjed. Nagyobb vételnél 5-10-15% engedmény. Levél-czim:

Unghváry László gyümölcsfa-iskolája, Czegléden.

!! Tessék árjegyzéket kérni !!

642 2 10

Köszén eladás!

Jó minőségű

✂️ köszönet ✂️

ajánl

Métermázsa-ként 60 kr.

10 métermázsan felül 55 „

25 „ „ 52 „

a helybeli raktárból átvéve.

5 métermázsan felüli vételnél a házhoz szállításért métermázsként 5 kr. számíttatik.

GRÁNER TESTVÉREK

Csáktornyan.

645 2-6

Hirdetmény.

Dekánovecz községben

egy

korcsmaház

a hozzátartozó helyiségekkel és kerttel stb.

1899. évi január hó 1-től

bérbe adandó.

Bővebben értekezhetni a tulajdonos

Fuss Francziskánál

Dekánoveczen.

651

HIRDET MÉNY.

Ezzel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium, ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték III. Sorsjáték I osztályára szóló sorsjegyeket fölülvizsgálták, azok a föléjárúsítóknak előrusítás végett kiadattak.

A Magyar Királyi Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Harmadik sorsjáték.

100.000 sorsjegy 50.000 nyeresemény.

Első osztály Betét 12 korona		Második osztály Betét 20 korona		Harmadik osztály Betét 32 korona		Negyedik osztály Betét 40 korona		Ötödik osztály Betét 32 korona		Hatodik osztály Betét 24 korona		
Huzás: 1898. nov. 17. és 18.		Huzás: 1898. decz. 14. és 15.		Huzás: 1899. jan. 10., 11. és 12.		Huzás: 1899. jan. 31. és febr. 1.		Huzás: 1899. febr. 22. és 23.		Huzás: 1899. márc. 15-től ápr. 12-ig.		
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeresemény szerzésés esetben Korona		
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 á	90000	1 á	100000	1.000,000 (Egy millió)		
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1 á	30000	1 á	30000			
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000	1 á	20000	1 á	20000			
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000	1 á	15000	1 á	15000			
3 á	2000	3 á	3000	3 á	10000	3 á	10000	3 á	10000			
5 á	1000	5 á	2000	5 á	5000	5 á	5000	5 á	5000			
8 á	500	8 á	1000	8 á	2000	8 á	2000	8 á	2000			
30 á	300	20 á	500	10 á	1000	10 á	1000	10 á	1000			
50 á	100	60 á	300	70 á	500	70 á	500	70 á	500			
2900 á	40	3900 á	80	4900 á	130	637000	3900 á	170	663000			
3000 nyer. Kor. 240000		4000 nyer. Kor. 477000		5000 nyer. Kor. 898000		4000 nyer. Kor. 934000		4000 nyer. Kor. 1061000				
Ezen 50 nyeresemény közül azután kibérzet kapja a jutalmát.												
1 á	60000	60000										
1 á	40000	40000										
1 á	20000	20000										
1 á	10000	10000										
1 á	6000	6000										
1 á	4000	4000										
2 á	3000	6000										
3 á	2000	6000										
20 á	1000	20000										
50 á	500	25000										
400 á	200	80000										
720 á	100	72000										
1000 á	50	50000										
27800 á	200	556000										
30,000 nyer. és jut. Kor.		9,550,000										

Az I. osztály huzása 1898. november 17. és 18-án lesz. A huzások a magyar királyi ellenőrző hatóság és kir. közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek, a Vigadó termeiben. Sorsjegyek a magy. kir. szab. Osztálysorsjáték valamennyi előrusítóinál kaphatók.

Budapest, 1898. Október 23-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Lónyay.

Hazay.

649 1-1

Nincs többé lábfejás

sem tyukszem, sem izzadó láb, sem bőrkeményedés, sem lábdagánat, sem fagyos láb, sem lábégés. Hóvíd idel viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét **Dr. Högyes-féle az egész világon szabadalmazott Asbest talpbétféssel látja el.**

Párja egyazon 90 kr. koldos vastagságra (fr. 120). Az asbest talpbétféle kitűnősegét legjobban bizonyítja, hogy a cs. kir. koldos hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállított. Széleslelő sarkú utáncipőket, vagy a pénz eddiges beköltsége mellett Kilon 10 kr. Franco. Párhuzamos talpbétféle és prospektusok, kőszínterületi vázlatok ingyen.

Általános Asbest-cipő betéti társaság, Budapest VI. Sziv-utca 18.

Egyedüli elhárító raklár Csáktornya: Mayer Testvérek bőrkereskedésében.

Ünnepi és alkalmi ajándéktárgyak

Pollák Bernát

óras és ékszerész Csáktornyan.

Főtér, az új takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

svájci zsebóra, arany-, ezüst- és chinai-ezüst-áru raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

☞ olcsó árakért. ☜

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

☞ **Olcsó árak mellett.** ☜

Legjobb szerkezettel svájci zsebórák.

Pali Ingavörök raklára.

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

könyvnyomdája

Csáktornyan,

a legujabb gyorsajtókkal és diszes új betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat,

u. m. névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelentéseket,
— számlák, körlevelek, hivatalos és magán nyomtatványokat, röpiratokat,
műveket stb. stb.

bármely nyelven és kivitelben

☞ a legjutányosabb árak mellett. ☜